

Een uur na 't vertrek van beide roversbazen viel de klopper op de poort van burggraaf de Poil's woning.

— Zijn die vagebonden nu weer terug? gromde Pierre. Ze komen zich al met de middagpot bemoeien, want dat volkje is slechts bekommerd om eten en drinken.

De knecht opende de deur, maar stond niet voor de vermeende Franssen, doch voor een bevallig meisje, gehuld in boerse kleedij.

— Wat wenst ge? vroeg Pierre.

— Woont hier burggraaf de Poil?

— Ja...

— Is de burggravin ten huize?

— Maar wat wilt ge dan? vroeg de knecht verbaasd

— Ik zou de burggravin willen spreken

— Onmogelijk!

— Maar ik moet.

— Ge wenst een dienst als meid...

BAKELANDT

DE GEEST VAN
DE BOKKERSLOOT

- Neen, neen... aan u kan ik niets vertellen.
- De burggravin kan u niet ontvangen... kan u nooit ontvangen, nooit, hoort ge, dus ge behoeft nimmer terug te komen.
- En de burggraaf?
- Ontvangt niemand... Ga nu maar voort, meisje.
- Maar ik heb een gewichtige boodschap! kreet Louise, want onze lezers hebben het kind der Pijpelheide reeds herkend.
- Ik aanvaard de boodschappen.
- U kan ik ze niet overbrengen.
- Dan moet ik de deur sluiten.
- Neen, neen, ik kom hier met een boodschap, door een stervende mij opgedragen.

Pierre schrok, want hij dacht onmiddellijk aan de dochter van zijn meester.

- Kom binnen, hernam hij.
- Kom in dit kamertje, zei de knecht. Zit neder. Gij hebt een boodschap van een stervende, zegt ge. Leeft die persoon nog?
- Neen, ze is dood...

Pierre verbleekte.

- Reeds lang? vroeg hij, zich tot kalmte dwingend.
- Sedert enkele dagen.
- En is ze in onze stad gestorven?
- Ge raadt reeds, dat het een vrouw is! Waarlijk man, ik ben een ernstig meisje en kom hier, alleen gedreven door naastenliefde.
- Komt ge uit naam van jonkvrouw Clothilde de Poil? vroeg Pierre aarzelend.

- Ja...
- En is de jonkvrouw dood?
- Zoals ik u zei. Maar haar laatste woorden zijn voor haar ouders bestemd.
- En waar stierf ze? In deze stad?
- Neen, niet te Antwerpen, maar nabij Heist...
- Dus niet ver van de stad. En in uw huis?
- Neen, in een hut.
- In een hut! herhaalde Pierre verschrikt. Stierf jonkvrouw de Poil in een hut, zei hij als tot zichzelf. En gij waart bij haar?

- Ja...
- En wie nog?
- Een dokter...
- En wie nog?
- Niemand!
- Waarlijk niemand? Ook geen... krijgsman?
- Neen.
- Die schurk, die lafaard! Hij verliet zijn slachtoffer, mompelde Pierre, weer tot zichzelf sprekend.
- Kan ik nu de burggravin zien? vroeg Louise.
- Neen, maar mijn meester wel.
- 't Liefst sprak ik met de moeder.

— Onmogelijk! Maar zeg mij, kent ge de geschiedenis van haar, wier sterfbed ge hebt bijgewoond?

— Ja...

— En toen ze op dat dorp kwam, was ze dan alleen?

— Neen, met haar verleider.

— Een krijgsman?...

Louise aarzelde even...

— Zeg mij alles, ik heb de jonkvrouw als kind op de armen gedragen, hernam Pierre, diep ontroerd. Was het een krijgsman?

— Neen, een rover!

— Een rover! Vreselijk! Vreselijk!

— Als officier vermond drong hij hier binnen, ik weet het. Maar kondig mijn bezoek aan, man. Ik zal geen rust hebben, voor ik aan de moeder de laatste woorden harer dochter heb overgebracht.

— Onmogelijk, meisje!

— Maar waarom?

— De burggravin is zinneloos, zei Pierre aarzelend.

Maar waarom moest hij de waarheid verzwijgen tegenover dit meisje, dat immers de geschiedenis van Clothilde kende.

Louise was hevig geschrikt.

— Zinneloos! herhaalde ze. Helaas! dan kan ik haar de laatste woorden van haar dochter niet mededelen.

Maar de burggraaf?

— Ja, ge moet hem spreken.

— Leid me bij hem!

— 't Is moeilijk! Hij is zeer verbitterd tegen zijn dochter.

— Maar hij zal het niet meer zijn, als hij alles gehoord heeft.

— Ik hoop het. Wat moet ik doen?... Laten we rustig nadenken!... Doch vertel me, was de jonkvrouw ongelukkig... ik heb haar als kind gekend, met haar gespeeld... ge begrijpt, ik stel belang in haar. Ja, ze was ongelukkig, ik behoef het niet te vragen. Een rover...

De knecht sprong verschrikt op.

— Meisje! kreet hij... Ik weet dat er rond Heist, daar op de heide, veel binders leven.

— Ja, dat is zo.

— Woonde Clothilde te midden van dat gespuis?

— Ja... maar zij was rein!

— De jonkvrouw onder de rovers! En haar schaker, was hij de hoofdman wellicht?

— Hoe vreselijk! Arme, arme, Clothilde! Wat moet ze geleden hebben.

— Veel heeft ze geleden!

— Maar waarom vluchtte ze niet!

— Waarheen?

— Ik begrijp u! Ouders kunnen zo wreed zijn. De burggravin zou haar vol liefde ontvangen hebben, maar de burggraaf wilde er niet van horen! Ja, Clothilde heeft geschreven... de eerste brief werd gelezen, maar in 't vuur

BAKELANDT

DE GEEST VAN
DE BOERENLIEDE

geworpen... de andere brieven werden ongeopend verbrand. En de arme Jonkvrouw moest bij de rovers blijven. Werd ze ziek ?

— Niet naar 't lichaam.

— Waarvan stierf ze dan ? Toch niet vermoord... of dodelijk gekwetst.

— Wilt gij alles weten ?

— Ja, alles, verberg mij niets !

— Ze stierf toen ze een dood kind ter wereld bracht.

— Arme, arme Clothilde ! En dat alles door die ene misstap ! En die roversbaas leeft ginds ongestraft !

— Wie zal hem treffen ? De Fransen ?

— Neen, die bekommeren zich niet om al die wandaden, die stelen zelf. Wat een leven. Arme, arme Clothilde.

En toen ze stierf, weende ze nog om haar ouders. O ! ik begrijp wat u herwaarts voert ! Haar bede om vergiffenis ! Spreek vrij uit, meisje... ik heb haar als kind gekend... ik heb haar nog verdedigd tegenover haar vader. Uit deernis met haar moeder, die na haar vlucht zinneloos werd, blijf ik in dit somber, doods huis.

— Welnu, ja, die bede om vergiffenis moet ik aan haar ouders overbrengen, hernam Louise diep ontroerd bij de herinnering aan het sterfbed in de armzalige hut.

— En gij durft om harentwille de wraak van die rover tarten ! Dat is braaf !

— Hij schoot op mij en meent dat ik dood ben !

— Schurk ! Hellewicht !

— En de dokter, die Clotilde in haar nood bijstond, werd vermoord !

— Gruwelijk, gruwelijk ! En in zulk een midden leefde de arme Clothilde ! En werd ze mishandeld door die kerel !

— O ! hij was niet slecht voor haar, maar dwong ze toch allerlei vergaderingen bij te wonen.

— Roversvergaderingen ?

— Ja...

— Waar gedronken en gebrast werd.

— En gevloekt en getwist, waar men ook allerlei diefstallen besprak !

— Cartouche was een echte dwingeland, een tiran, een man die er behagen in schept iemand te doen lijden. Het gebeurde dat hij haar verplichtte, de braspertijen bij te wonen en waar hij dan zijn rovers de gemeenste en walgelijkste liederen deed zingen... Maar het was voldoende dat zij opsprong en een verachtelijke blik rond zich wierp om de woeste kerels te doen zwijgen, zodat Cartouche zelf hen uitlachte en zich overgaf aan kwetsende uitdrukkingen... Ge moest toen eens gezien hebben met welke majesteit zij zich oprichtte en rood van ontwaardiging zonder een woord te spreken, de vergaderplaats verliet en de nacht introk. Iedereen was er door getroffen, behalve hij, natuurlijk, die de loden blok van haar leven was.

— Arm meisje, snikte Pierre.

— Toen dwaalde zij de ganse nacht op de heide rond, zinneloos van smart. Ik heb haar menigmaal aangetroffen, zittend op een zandheuvel en snikkend dat het verre in de ronde weerklonk... Ik kwam haar dan troosten, maar er was

geen troosten aan. Zij liet haar tranen de vrije loop en bad God dat hij haar uit haar lijden zou verlossen.

Louise zweeg een wijl overstelpt door de droevige herinneringen.

— Ik vertel u dit opzettelijk, om u te tonen, hoe de arme Clothilde geleden heeft, genoeg geleden om haar misstap te boeten en nu de vergiffenis van haar ouders te verwerven, hernam Louise met warmte. En die vergiffenis heeft ze nodig om rust te vinden in de eeuwigheid! Ik moet de burggraaf spreken.

— Ja, ge moet! Maar zal hij u willen ontvangen?

— Ik zal me aan zijn voeten werpen en om vergiffenis voor zijn dochter smeken!

— Gij hield dus van Clothilde.

— Ik was haar enige vriendin! Mij heeft ze veel toevertrouwd wat ze voor ieder ander verzwegen. Ik stond bij haar sterfbed. Ik deed nog meer...

— Moeder en kind werden afzonderlijk begraven... Ik heb de beide graven laten openen en het wichtje in de armen der moeder gelegd, want ik vreesde dat de schim der moeder rond het kindergrafje dwalen zou!

— Hebt gij dat gedaan!

— Niet alleen, maar met de hulp van mijn verloofde...

— En woonde uw verloofde ook op de heide?

— Ja, maar hoewel zijn moeder zeer ontzien werd in de bende, heeft hij er zich nooit toe geleend om aan hun misdrijven deel te nemen... Hij is altijd rein gebleven... Hij werkte op de Pijpelheide en menigmaal heeft hij, toen ik hem bij zijn arbeid ontmoette, zijn werk laten staan om mij over het akelige leven te midden der schelmen te spreken en middelen te beramen om dit vermaledijde oord te ontvluchten.

Ik herhaal u, hij is een eerlijke jongeling, die nimmer met de binders iets te doen had en met mij van de gruwelijke heide vlood!

— Ge zijt een braaf en moedig meisje. De burggraaf moet naar u luisteren... hij moet.

— O! leid me bij hem! Ik zal hem overtuigen... Ik zal niet heengaan voor hij zijn dochter vergiffenis heeft geschonken.

— Ik moet uw bezoek aankondigen!

— Leid mij onmiddellijk bij hem.

— Neen, dat kan niet... neen, 't is onmogelijk. Maar ik zal dadelijk gaan. Wacht hier, en moest ik lang wegblijven, wacht nog, doch kom niet ongeroepen. Ik ken de edelman, deze zaak moet met voorzichtigheid en verstand aangevat worden.

— Ik zal wachten, doch verlaat het huis niet eer de arme Clothilde vergiffenis van haar vader heeft, en rust vindt in de eeuwigheid, hernam Louise.

DE VADER

Pierre aarzelde de kamer van zijn meester binnen te treden.

Eens had hij over Clothilde gesproken en toen had de strenge vader hem verboden nog de naam van het meisje uit te spreken, zeggend:

— Zij is dood voor mij!

THE GREAT BRITISH EMERALD
J. L. GARDNER
HANELANDT

JAN VAN CONTICH
JOHAN VERDIJCK

DE BENDE VAN
BAKELANDT

Deel II

ANTWERPEN
UITGEVERSFIRMA L. OPDEBEEK
1955